

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I PRIRODE

10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 14
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Klasa: 023-01/12-01/204
Urbroj: 517-04-13-2
Zagreb, 16. siječnja 2013.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	24-01-2013		
Klasifikacijska oznaka:	021-12/12-18/1002	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	517-13-03	Pril.	-
		Vrij.	-

HRVATSKI SABOR ✓
n/p predsjednika g. Josipa Leke
ZAGREB

PREDMET: Zastupničko pitanje g. Mladena Novaka, zastupnika u Hrvatskom saboru
-odgovor daje se

Veza: Vaša klasa: 021-12/12-18/1002, urbroj: 65-12-02, od 12. prosinca 2012.

Gospodin zastupnik Mladen Novak postavio je u Hrvatskom saboru slijedeće pitanje:

Što ćete poduzeti po pitanju zagađenja zraka i okoliša koje prouzrokuje rafinerija u Slavonskom Brodu?

Obrazloženje:

Tijekom listopada i studenog su kulminirali problemi vezani uz onečišćenje zraka i okoliša u Slavonskom Brodu. Posljedice onečišćenja su nesagledive i pitanje je da li ćemo ikada moći utvrditi kolike su i na što se sve odnose. Količina opasnih tvari u zraku bila je nekoliko puta veća od maksimalno dozvoljene, a da je uzročnik zagađenja upravo rafinerija u Bosanskom Brodu, dokazala je kakvoća zraka sada, kada je rafinerija u remontu.

Znamo da ste u kontaktima sa predstavnicima vlasti susjedne države, te sa predstavnicima vlasti iz Rusije. I po završetku remonta sirovina, odnosno sirova nafta, će biti dostavljana iz ruskih izvora, a izgledno je da je upravo njezin sastav uzrok onečišćenju. Sirovina se doprema putem naftovoda koji je u našem vlasništvu, pa uvjetno rečeno imamo mehanizam zaštite interesa građana. Podsjećam vas da je prije nekoliko godina sisačka rafinerija također prerađivala rusku naftu, uslijed čega je zagađenje bilo enormno.

Neke udruge su izlazile sa podacima da je umnogostručen broj oboljelih od karcinoma.

Ovaj problem nadilazi mogućnosti dvaju ministarstava ili komunikacije sa predstavnicima vlasnika, te od Vas očekujemo da nešto poduzmete na višoj razini jer je riječ o zaštiti od elementarnih prava građana.

S tim u vezi upućujemo slijedeći odgovor.

Problematika onečišćenja, odnosno **narušene kakvoće zraka** na području Slavanskog Broda, a **koja je** u odnosu na zabilježena specifična onečišćenja **djelomice uzrokovana i prekograničnim učincima nastalim radom rafinerije nafte u Bosanskom Brodu,** jedna je od bitnih tema kojoj se u Ministarstvu zaštite okoliša i prirode posvećuje osobita pozornost.

U cilju rješenja problema i poboljšanja kakvoće zraka na tom području, od travnja 2012. godine poduzimaju se aktivnosti na više razina, stručnoj i političkoj. S osnove stručne razine pronalazjenja mogućeg rješenja, imenovana je Radna skupina za praćenje stanja onečišćenja zraka na području Slavanskog Broda i Broda.

Članovi Radne skupine, predstavnici mjerodavnih državnih tijela i institucija Republike Hrvatske, sudjelovali su u pripremi radnih materijala i prezentaciji problema onečišćenja zraka u Slavanskom Brodu, a rezultat djelovanja Radne skupine su započete aktivnosti koje se provode u okviru projekta izrade emisijskog inventara (katastra) Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, s detaljnim inventarom za područje Slavanskog Broda i Broda.

Ovaj projekt predstavlja preduvjet za analizu i procjenu utjecaja pojedinih izvora emisija u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini na stanje onečišćenja zraka u obje države općenito, te posebno na stanje onečišćenja zraka na području Slavanskog Broda i Broda.

Nadalje, u sklopu rješavanja problema kvalitete zraka u Slavanskom Brodu utvrđeno je kako je neophodno postavljanje još jedne mjerne postaje radi dobivanja pouzdanih podataka o izvorima i kretanju onečišćenja. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode je kroz Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti osiguralo potrebnih 2,5 milijuna kuna i pokrenulo postupak javne nabave dodatne mjerne postaje. Javni natječaj je završio 3. siječnja 2013. godine. 10. siječnja 2013. g. u Državnom hidro meteorološkom zavodu održano je javno otvaranje ponuda. Nakon postupka pregleda i ocjene pristiglih ponuda odabrati će se najbolji ponuditelj, te će s istim, nakon isteka zakonski propisanih rokova žalbe i mirovanja, biti potpisan ugovor. Nakon potpisivanja ugovora, odabrani ponuditelj moći će krenuti s izgradnjom postaje.

Izgradnja nove mjerne postaje i podaci koje će se preko dvije mjerne postaje prikupiti osnova su za realizaciju dva projekta koje je u cilju rješavanja problema pripremio Državni hidrometeorološki zavod: Izrada emisijskog inventara na području Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine te Sustav modeliranja i izrade emisijskog katastra visoke rezolucije za ocjenu utjecajnih faktora onečišćenja u Slavanskom Brodu i Brodu. Oba projekta vrlo su kompleksna i uključuju izniman angažman kako sa strane broja uključenih stručnjaka i potrebne opreme, tako i sa financijske strane.

Cilj projekata je definiranje izvora onečišćenja, što će nam omogućiti učinkovito i ciljano donošenje mjera i strategija za poboljšanje zraka u Slavanskom Brodu.

Pored toga, uskoro očekujemo drugi sastanak Radne skupine, na kojem će se podnijeti izvješće o otvorenim i pokrenutim aktivnostima. Hrvatski kopredsjedatelj, pomoćnik ministra prof. dr. sc. Goran Heffer, poslao je upit Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske u kojem je zatražio povratnu informaciju o statusu postavljanja automatske mjerne postaje u sklopu rafinerije koja je sukladno okolišnoj dozvoli Rafinerije nafte Brod, trebala biti postavljena do 31. prosinca 2012.

Nastavno, s obzirom na to da sva dosadašnja saznanja i stručne interpretacije podataka dobivenih iz postojeće mjerne postaje, a koje Ministarstvo prati kontinuirano, upućuju na to da su mogući izvori onečišćenja višestruki, osim pokretanja postupaka i projekata kojima će se utvrditi konkretne izvore, nužno je vidjeti na koji način već sada možemo smanjiti štetne emisije s postojećih mogućih izvora. Mogući izvori, osim Rafinerije Brod, su cestovni prometni i industrijski izvori, cestovna prašina, biogene emisije, emisije iz kućnih ognjišta i prašina nošena vjetrom, izgaranja u termoenergetskim postrojenjima za pretvorbu energije, izgaranja u neindustrijskim ložištima, izgaranja u industriji, proizvodni procesi, pridobivanje i distribucija fosilnih goriva i geotermalne energije, ostali pokretni izvori i strojevi (mehanizacija), obrada i odlaganje otpada, poljoprivreda.

S obzirom na brojnost mogućih izvora koji se nalaze s naše, hrvatske strane u dopisima gradu Slavanskom Brodu 30. studenoga 2012. i 4. siječnja 2013. zatražena je suradnja s Gradom od kojeg se očekuje da dostavi Ministarstvu akcijski plan za rješavanje problema onečišćenja zraka na lokalnoj razini.

Bitno je naglasiti da inspekcijske službe ovoga Ministarstva nemaju zakonske osnove za postupanje i poduzimanje mjera u slučaju kada do onečišćenja zraka, kao u opisanom slučaju, ili bilo koje druge sastavnice okoliša dolazi uslijed obavljanja tehnoloških postupaka onečišćivača koji posluju na području druge države. Međutim, inspekcija je, s obzirom na dosadašnje iskustvo u postupanju u provedbi nadzora rada rafinerijskih postrojenja i njihovog utjecaja na kakvoću zraka, uključena u rješavanje opisane problematike sa stručno – tehničke osnove.

Problematika onečišćenja zraka na području Slavanskog Broda bila je tema i međudržavnog susreta ministara Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine – ministra zaštite okoliša i prirode Mihaela Zmajlovića, ministra poljoprivrede Tihomira Jakovine, te ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine Milana Šarovića, održanog u Zagrebu 19. studenoga 2012. godine. O predmetnoj problematici raspravljalo se više puta u Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru, te u njihovim stručnim tijelima.

Istovremeno se provode i aktivnosti u smislu sklapanja Sporazuma o suradnji Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine u području zaštite okoliša, čijim će se potpisivanjem o prijedlozima ali i konkretnim načinima rješavanja aktualnog stanja onečišćenja zraka na području Slavanskog Broda biti moguće raspraviti i odlučiti ne samo na međuresornoj već i međudržavnoj razini. Predmetni Nacrt Sporazuma odobren je od strane Republike Hrvatske te poslan na odobrenje u Bosnu i

Hercegovinu. U tijeku je usuglašavanje nadležnih tijela u Bosni i Hercegovini oko teksta te povratni odgovor očekujemo u tjednu poslije 15. siječnja 2013.

Sve do sada poduzete i buduće planirane aktivnosti Vlade Republike Hrvatske u vezi s onečišćenjem zraka na području Slavenskog Broda, usmjerene su na sprječavanje negativnog učinka kvalitete zraka na zdravlje građana Slavenskog Broda i okoliš, poboljšanje kvalitete, te smanjenje onečišćenja zraka na tom području.

Vezano pak, za pitanje transporta i dostave sirovina koje se dopremaju preko teritorija Republike Hrvatske rafineriji u Brodu, skrećemo pozornost da se radi o gospodarskim djelatnostima, a za koje je nadležno Ministarstvo gospodarstva.

Ministarstvo zaštite okoliša i prirode će i nadalje, u okviru svojega djelokruga, te u suradnji s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, kontinuirano poduzimati sve korake u cilju dobivanja informacija od Republike Bosne i Hercegovine i ublažavanja učinka regionalnog i prekograničnog onečišćenja zraka, te sprječavanja i smanjenja prekomjernog onečišćenja zraka na području Slavenskog Broda.

Na znanje:
Vladi Republike Hrvatske